

Stormundet ørredaborre (*Micropterus salmoides*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Micropterus salmoides*

Synonymer: *Aplites salmoides*, *Grystes megastoma*, *Huro nigricans*, *Huro salmoides*, *Labrus salmoides*, *Perca nigricans*

Kaldenavn: Stormundet ørredaborre/stormundet bass

Beskrivelse: Stormundet ørredaborre har, som navnet antyder, en meget stor mund. Desuden kan den kendes på, at rygfinnen delt i en lav pigstrålet del (med 9-11 stråler) forrest og en høj blødstrålet del (med 12-14 stråler)bagest. Farven kan variere meget, men er gerne brungrøn eller sølvgrøn. Langs kropssiden findes ofte en diffus, mørk, bred længdestribe. Arten kan i sjældne tilfælde blive tæt på 100 cm lang og veje over 10 kg.

Stormundet ørredaborre, Foto: Henrik Carl

Forvekslingsmuligheder

Den stormundede ørredaborre minder lidt om vore hjemmehørende aborrearter (aborre, hork og sandart). Den kan kendes fra dem alle på den meget store mund. Fra aborren kan den desuden kendes ved, at den mangler de vertikale, sorte striber samt piggen på gællelåget. Fra horken kendes den bl.a. på, at den pigfinnede del af rygfinnen er lavere end den blødstrålede, mens det er omvendt hos horken. Fra sandarten kendes den bl.a. på sine meget små tænder (sandarten har store gribetænder).

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Den stormundede ørredaborre stammer fra den østlige del af Nordamerika¹. I forbindelse med akvakultur og sportsfiskeri er den med menneskets hjælp spredt til store dele verden, herunder til adskillige europæiske lande (især Sydeuropa). I Danmark blev den første gang udsat i 1901 (i Dollerup Sø ved Lunderskov). Fiskene dannede en ynglebestand, men forsvandt senere, da søen blev tørlagt. Siden blev den i 1906 udsat i en lille sø ved Holte, og i 1907 blev arten udsat i Birkerød Sø. I sidstnævnte sø blev en eller to eksemplarer angiveligt fanget i 1909, men siden er den ikke registreret i naturen herhjemme². Den findes dog undertiden i handlen, hvorfor der er risiko for, at den udsættes i danske søer.

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj

Sprednings- potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemme- hørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
2	2	2	2	1	1	8	10

Spredningspotentiale: 2 (middel). Spredningspotentialet for stormundet ørredaborre er vurderet til middel. Fisken findes ikke i naturen i Danmark, men hvis den udsættes, vil den uden problemer kunne overleve og danne selvreproducerende bestande. Som det kendes fra andre fisk med stor lystfiskermæssig værdi (fx ørreder, regnbueørreder og karper) vil spredning fra sted til sted primært ske ved menneskelig hjælp, men dette kan hurtigt sprede en art til alle dele af landet.

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 2 (middel). Levestedets bevaringsværdi for stormundet ørredaborre er vurderet til middel. Den findes naturligt i sumpe, søer, floder og deltaområde, og den foretrækker lavt klart vand med rigelig vegetation. Den vil formentlig kunne klare sig i en stor del af vore søer og større åer, hvis den sættes ud.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 2 (middel). Påvirkning af hjemmehørende arter er vurderet til middel. Den stormundede ørredaborre er en udpræget rovfisk, som tager en lang række forskellige mindre fisk samt padder, og den kan føre til tilbagegang eller udryddelsen af andre arter. I USA menes introduktion af stormundet ørredaborre og andre af familiens arter at være ansvarlig for et fald i antallet af frøer og salamandere⁴, og også herhjemme kan den tænkes at være en trussel mod padderne.

Påvirkning af økosystemer: 2 (middel). Påvirkning af økosystemer er vurderet til middel. Herhjemme vil en eventuel introduktion formentlig føre til en nedgang i antallet af små karpfisk, hvilket vil medføre en mindsket prædation på zooplankton, en større sigtdybde og derved en øget produktion af vandplanter.

Økonomiske effekter: 1 (lav). De økonomiske effekter for stormundet ørredaborre er vurderet til lav. Der er ikke tradition for at bruge penge på overvågning og bekæmpelse af fremmede fisk i Danmark, og da der er tale om en ferskvandsfisk, som mest lever i søer, hvor der ikke er de store økonomiske interesser, vil en eventuel introduktion formentlig ikke give økonomiske tab, som ikke opvejes af den værdi, den selv repræsenterer. Arten kan dog være bærer af sygdomme og parasitter, der kan overføres til andre fiskearter³.

Helbredseffekter: 1 (lav). Helbredseffekterne er vurderet til lav. I Cuba førte introduktionen til en stigning i antallet af malariatilfælde, da stormundet ørredaborre spiste de hjemmehørende fiskearter, der normalt begrænser antallet af myggelarver³, men dette er ikke et aktuelt problem herhjemme.

Total score = 10

Kilder

¹ Scott, W.B. & Crossman, E.J. 1973. Freshwater fishes of Canada. Fisheries Research Board of Canada.

² Carl, H. 2012. Øvrige arter. S. 607-614 i: Carl, H. & Møller, P.R. (red.). Atlas over danske ferskvandsfisk. Statens Naturhistoriske Museum.

³ Brown, T.G., Runciman, B., Pollard, S. & Grant, A.D.A. 2009. Biological synopsis of largemouth bass (*Micropterus salmoides*). Can. Manuscr. Rep. Fish. Aquat. Sci. 2884.

⁴ Fuller, P. & Neilson, M. 2015. *Micropterus salmoides*. USGS Nonindigenous Aquatic Species Database, Gainesville, FL. [Http://nas.er.usgs.gov/queries/FactSheet.aspx?speciesID=401](http://nas.er.usgs.gov/queries/FactSheet.aspx?speciesID=401) Revision Date: 7/23/2015.